

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/153/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117225864
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7117225864.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Jarmily Maximovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35831154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej L. E., nar. XX.X.XXXX, bytom P. X, Q., o zaplatenie 2.317,78 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 22Csp/237/2017-76 zo dňa 31.10.2018 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti sumy 168,42 € s 5,05 % úrokmi z omeškania ročne od 3.3.2015 do zaplatenia, v tejto časti zrušuje rozsudok a konanie z a s t a v u j e.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom žalobu zamietol (I.) a žalovanej náhradu trov konania nepriznal (II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa právny predchodca žalobcu (spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Kežmarok) domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 2.317,78 € spolu s 5,05 % úrokmi z omeškania ročne od 3.3.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania, odôvodnenej na tom skutkovom základe, že na základe zmluvy o pôžičke č. 6149766 uzatvorenej dňa 2.7.2013 (žalobca k žalobe pripojil zmluvu o poskytnutí pôžičky uzavretej 2.7.2013 evidovanej pod č. 1021057, č.l. 3 spisu) poskytol žalovanej pôžičku vo výške 2.700,- € pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe - 32 %, RPMN - 32 % a priemernej hodnote RPMN - 20,44 %, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 84,21 € v celkovej sume 5.052,60 €, táto však svoje zmluvné povinnosti porušila a do podania žaloby uhradila zo zmluvy len sumu 1.571,57 €, a preto ju veriteľ listom zo dňa 31.12.2014 vyzval k úhrade dlžných splátok, pričom ju upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok žalovanou ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca listom zo dňa 25.2.2015 úver zosplatnil a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 2.767,14 € po doručení oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Kežmarok s účinnosťou k 1.1.2018 zanikla, a to jej rozdelením a následným zlúčením s nástupníckymi spoločnosťami, ktorými sú Všeobecná úverová banka, a.s. a VÚB Leasing, a.s. Všeobecná úverová banka, a.s. prevzala všetky práva a povinnosti zo zmluvy, ktorá je predmetom konania. Zmluvou o postúpení pohľadávok z 30.11.2017 spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila pohľadávku voči žalovanej na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35831154 a navrhla, aby súd pripustil zmenu strany na strane žalobcu. Postúpenie pohľadávky oznámil právny predchodca žalobcu žalovanej listom zo dňa 21.3.2018. Súd prvej inštancie uznesením 22Csp/237/2017-35 z 19.4.2018 navrhovanú zmenu na strane žalobcu pripustil.

3. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 9, § 54 ods. 1, 2, § 565, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 121 ods. 3, § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej tiež len „OZ“) a § 1 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy, právne posúdil záväzkový vzťah medzi stranami ako spotrebiteľský, prihliadol na námietku premlčania vznesenú žalovanou poukazujúc na ust. § 103 druhá veta OZ a dospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku. Vychádzal z prehľadu splátok a úhrad, podľa ktorých žalovaná bola v omeškaní so splácaním splátok dlhšie ako tri mesiace, už pri splátke splatnej 09/2014 a pri nasledujúcej splátke splatnej 10/2014, keď spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. listom zo dňa 31.12.2014 (doručeným žalovanej dňa 14.1.2015) upozornila žalovanú na možnosť zosplatnenia celého úveru a vyzvala žalovanú na splnenie už zročného záväzku na splátkach zo zmluvy uzatvorenej dňa 2.7.2013 v celkovej výške 352,84 €, ktorý žiadala bezodkladne uhradiť a upozornila žalovanú, že ak do 5.2.2015 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2014, bude spoločnosť oprávnená úver zosplatiť. Následne právny predchodca žalobcu listom zo dňa 25.2.2015 oznámil žalovanej, že dlh z úverovej zmluvy č. 6149766 sa stal splatným naraz s tým, že dlžná čiastka k 25.2.2015 je vo výške 2.767,14 € a vyzval žalovanú na jej úplné zaplatenie. Súd prvej inštancie konštatoval, že v zmysle ust. § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 OZ, už splatnosťou nezaplatennej splátky, na základe ktorej veriteľ pristúpil k zosplateniu. Pri využití práva na zosplatenie podľa § 565 OZ nemôže síce veriteľ v spotrebiteľských vzťahoch ihneď po omeškaní splátky pristúpiť k zosplateniu, ale toto právo mu patrí až po uplynutí lehoty troch mesiacov od nezaplatenia splátky, ktorú (lehotu) poskytuje zákon spotrebiteľovi, aby si zaobstaral peňažné prostriedky na zaplatenie dlžnej sumy, až po jej uplynutí nastáva strata výhody splátok. To však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby podľa ust. § 103 OZ, ktorá začína plynúť splatnosťou nesplnenej splátky, na základe ktorej veriteľ pristúpil k zosplateniu. V danom prípade žalobca pre nesplatenie splátky splatnej 20.10.2014 vyhlásil okamžitú splatnosť celej pôžičky, a tak v zmysle ust. § 103 OZ podľa názoru súdu prvej inštancie deň po splatnosti žalovanou neuhradenej splátky splatnej v októbri 2014 začala plynúť premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatenému dlhu/úveru (ide o deň, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, t.j. uplatniť žalobou na súde ako neuhradená pohľadávka), a nie až vyhlásením okamžitej splatnosti úveru. Keďže ide o občianskoprávny vzťah, premlčacia doba je trojročná a skončila uplynutím troch rokov odo dňa splatnosti uvedenej splátky, žaloba bola podaná na súde dňa 15.12.2017, teda až po uplynutí premlčacej doby, a preto súd prvej inštancie s prihliadnutím na dôvodne uplatnenú námietku premlčania žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu stranám sporu nepriznal, pretože žalobca v konaní nebol úspešný a žalovanej žiadne trovy v konaní nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovanú zaplatiť mu sumu 2.149,36 € s 5,05 % úrokmi z omeškania od 3.3.2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal mu nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Zároveň uznal dôvodnosť námietky premlčania vznesenej žalovanou, čo do zaplatenia dvoch úverových splátok splatných v dňoch 20.10.2014 a 20.11.2014 (2 x 81,94 € = 168,42 €), preto vzal žalobu v časti späť o zaplatenie sumy 168,42 € s 5,05 % úrokmi z omeškania ročne od 3.3.2015 do zaplatenia späť a v tejto časti navrhol, aby odvolací súd konanie zastavil. V odvolaní žalobca vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávne posúdil plynutie premlčacej doby, v dôsledku čoho rozhodnutie nie je správne. Uviedol, že ust. § 103 druhá veta OZ odkazuje na ust. § 565 OZ, z ktorého vyplýva oprávnenie veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej zo splátok dlžníkom riadne a včas, pričom toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky a ak ho nevyužije, taká splátka sa premlčuje podľa jej pôvodnej splatnosti. Podľa názoru žalobcu ak by súd prvej inštancie správne právne posúdil premlčanie pohľadávky, použil by ust. § 103 prvá veta OZ na posúdenie premlčania splátok splatných do zosplatenia celého úveru, t.j. premlčaniu podľa tohto ustanovenia by vzhľadom na začatie sporu dňa 15.12.2017 mohli podliehať splátky splatné od 20.10.2014 do 20.11.2014. Premlčanie zosplateného celého úveru (pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.12.2014 a nasl.) by posúdil podľa ust. § 103 druhá veta OZ. Uviedol, že listom zo dňa 25.2.2015 bol zosplatený celý úver pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.12.2014, žaloba na súde bola podaná dňa 17.12.2017 (pozn. odvolacieho súdu: správne 15.12.2017), a teda časť zosplateného úveru pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.12.2014 premlčaná nie je, keďže nárok bol na súde uplatnený v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby, ktorá v

zmysle § 103 druhá veta OZ začala plynúť od 21.12.2014. Konštatoval, že ust. § 53 ods. 9 OZ neupravuje počiatok plynutia premlčacej doby, ale vyplýva z neho len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky. Uvedené obmedzenie nemá žiaden vplyv na beh premlčacej doby. Ak by totiž mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, ako ustálil súd prvej inštancie, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Na podporu svojho názoru poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/228/2016-74, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/44/2018-110 zo dňa 30.4.2018, rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/456/2006 a 21Cdo/426/2005.

5. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne a žiadala, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné a napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil ako vecne správny. Zotrvala v celom rozsahu na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a tvrdeniach. Podľa jej názoru zmluva o pôžičke neobsahuje zákonom predpísané náležitosti a obsahuje neprijateľné podmienky, ktorými spotrebiteľ nie je viazaný a ako celok je zmluva s poukazom na ust. § 39 OZ neplatná, keďže výška úrokovej sadzby úveru je podľa § 3 OZ v rozpore s dobrými mravmi. Nárok žalobcu považuje za nedôvodný, nakoľko žalobca jej poslal na účet 2.700 € a ona mu zaplatila 1.571,57 €, dlžná suma teda nemôže byť 2.149,36 €. Zotrvala na vznesenej námietke premlčania a stotožnila sa s právnym záverom súdu prvej inštancie, že premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu začala plynúť 20.10.2014 od zročnosti nesplnenej splátky podľa ust. 103 OZ a uplynula dňom 20.10.2017, a teda nárok žalobcu uplatnený žalobou je premlčaný. V tejto súvislosti poukázala na rozsudky Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/81/2017, Krajského súdu v Prešove 18Co/68/2018, Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co/145/2016 a Krajského súdu v Trnave č.k. 25Co/668/2015. Taktiež v otázke plynutia premlčacej doby dala do pozornosti rozhodnutie občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11.11.2015 prijaté v súvislosti so zjednotením rozhodovacej praxe súdov.

6. Na výzvu odvolacieho súdu sa žalovaná vyjadrila k čiastočnému späťvzatiu žaloby žalobcom tak, že s čiastočným späťvzatím žaloby nesúhlasí z dôvodu, že žalobca mal dostatok času a priestoru na takýto úkon v prvoinštančnom konaní. Podľa jej názoru súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď žalobu zamietol a mala za to, že jej súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby by bol v rozpore s jej vyjadrením k odvolaniu.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP, z hľadiska v odvolaní uplatneného odvolacieho dôvodu [podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP] a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a zistil, že žalovaná neuviedla vážne dôvody svojho nesúhlasu s čiastočným späťvzatím žaloby žalobcom v časti sumy 168,42 € s prísl., pre ktoré by nebolo možné zastaviť konanie ohľadne tejto časti nároku a že nie sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 387 CSP), ani na jeho zmenu v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu (§ 388 CSP), a preto odvolací súd rozhodol tak, že podľa ust. § 370 ods. 2 CSP pripustil späťvzatie žaloby v časti sumy 168,42 € s 5,05 % úrokmi z omeškania ročne od 3.3.2015 do zaplatenia, v tejto časti zrušil rozsudok a konanie zastavil a rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti z dôvodov podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

8. Žalobca svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky premlčania uplatneného nároku. Svoj záver o premlčaní nároku súd prvej inštancie založil na názore, že premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatnenému úveru plynie od splatnosti nesplnenej splátky, na základe ktorej veriteľ pristúpil k zosplatneniu dlhu. Odvolací súd právne posúdenie veci súdom prvej inštancie považuje za nesprávne.

9. Vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením [odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm.

h) CSP] je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

10. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Súd prvej inštancie pri posudzovaní námietky premlčania vznesenej v konaní žalovanou správne vyšiel z citovaných zákonných ustanovení; na škodu veci ich ale nesprávne interpretoval a v okolnostiach prípadu z nich vyvodil tiež nesprávne právne závery.

14. Podstata interpretačnej nesprávnosti súdu prvej inštancie má podľa názoru odvolacieho súdu pôvod v nevedomení si dosahu novo zavedeného ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na usporiadanie vyplývajúce z úpravy ust. § 103 v spojení s § 565 OZ, ktoré v historických súvislostiach možno považovať za pôvodné (až na systematické zaradenie ust. § 565), dlhodobu zaužívanú a v praxi jednotne chápanú. Jeho podstata spočíva na dvoch základných premisách. Tou prvou je pravidlo, podľa ktorého môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 veta druhá OZ), z čoho vyplýva, že z hľadiska ust. § 103 veta druhá OZ sa môže stať dlh zročným vždy len z dôvodu nezaplatenia poslednej z už zročných splátok. To potom znamená, že zosplatený dlh sa podľa tejto úpravy premlčuje od splatnosti v poradí najmladšej splátky, nech by už bol rozsah omeškania akýkoľvek, s tým, že skôr splatné splátky sa podľa prvej vety tohto zák. ustanovenia premlčujú samostatne vždy odo dňa ich splatnosti. Druhým významným prvkom usporiadania vyplývajúceho z kumulatívnej aplikácie ustanovení § 103 a § 565 OZ je, že predpoklad pre zosplatenie úveru spočíva len v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tomto interpretačnom ponímaní, môže veriteľ v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky vyvolať predčasnú splatnosť ostávajúceho dlhu a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa ust. § 103 veta druhá OZ začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatennej časti záväzku.

15. Otáznym teda je, či a ak áno, aký dosah na toto usporiadanie má ust. § 53 ods. 9 OZ, ktoré v prípade spotrebiteľských zmlúv zaviedlo podmienku pre aplikáciu ust. § 565 OZ, a teda pre právnu možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, v podobe tri mesiace trvajúceho omeškania s jej zaplatením. Súd prvej inštancie sa mylne domnieva, že to v prípade spotrebiteľských vzťahov nevyhnutne vedie k právnemu stavu, v ktorom sa splatnosť zosplateného úveru časovo posúva ešte pred vznik právnej možnosti vyvolať predčasnú splatnosť ostávajúceho dlhu a začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde. Takéto riešenie nereflektuje špecifikum podmienok zosplatenia spotrebiteľských záväzkov oproti stavu predpokladanému v ust. § 103 OZ, necitlivo vnáša do usporiadania pomerov medzi dodávateľom a spotrebiteľom zrejmu nelogickosť a časový paradox a prakticky skracuje zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba začína plynúť skôr, než veriteľ môže nárok uplatniť na súde). Preto podľa názoru odvolacieho súdu nemôže právne posúdenie v takejto konštelácii v žiadnom prípade obstať.

16. Pri hľadaní udržateľného interpretačného riešenia právnej situácie, ktorá nastúpila po zavedení ust. § 53 ods. 9 OZ, je potrebné mať na zreteli, že hoc sa to na prvý pohľad nemusí takto javiť, nesplnenie

úverovej splátky, má z hľadiska naplnenia hypotézy ust. § 103 OZ v spotrebiteľských vzťahoch samo o sebe predsa len iný právny význam. Pokiaľ totiž uvedené zákonné ustanovenie vo všeobecnosti počíta so zosplatením úveru z dôvodu nesplnenia splátky (v prvý deň omeškania so zaplatením splátky môže veriteľ zosplatiť úver a uplatniť si celú úverovú pohľadávku na súde), v prípade spotrebiteľských vzťahov sa k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ (rovnako ani ust. § 565 OZ) explicitne nepočíta a z už uvedených argumentov podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že ňou upravené usporiadanie nemožno na spotrebiteľské vzťahy bez logickej korektúry vzťahovať. Preto sa odvolací súd domnieva, že priama aplikácia tohto zák. ustanovenia je na spotrebiteľské záväzky nepatričná a že je vhodnejšie s použitím ust. § 853 ods. 1 OZ spravovať sa ním len analogicky. Takýmto myšlienkovým postupom možno podľa názoru odvolacieho súdu vyvodiť, že premlčacia doba vo vzťahu k zosplatennej časti spotrebiteľského dlhu začína plynúť vždy tri mesiace po splatnosti každej z postupne omeškaných splátok. Zároveň tento spôsob právneho posúdenia umožňuje vyriešiť interpretačnú dilemu tiež ohľadne použiteľnosti ust. § 565 veta druhá OZ, vylúčenie ktorého práve v spotrebiteľských vzťahoch paradoxne nedáva žiaden zmysel, nakoľko je pre spotrebiteľa celkom zrejme priaznivé, a to v tom smere, že právo zosplatiť úver môže veriteľ použiť vždy len najneskôr do dňa splnenia zákonných podmienok pre zosplatenie úveru vo vzťahu k ďalšej úverovej splátke, k čomu dochádza nielen splatnosťou ďalšej splátky, ale zároveň uplynutím troch mesiacov od jej splatnosti. Inak povedané, rovnaké účinky, aké ust. § 103 OZ pripisuje nezaplateniu splátky a ust. § 565 OZ zročnosti splátky nasledujúcej, je potrebné v spotrebiteľských vzťahoch, a teda v súvislosti s ust. § 53 ods. 9 OZ vidieť v spojení zročnosti splátky (nezaplatení splátky) a uplynutí určeného času pre možnosť zosplatenia spotrebiteľského záväzku.

17. Po premietnutí týchto všeobecných východísk na posudzovanú vec odvolací súd uzavrel, že všeobecná trojročná premlčacia doba pre uplatnenie zosplatennej časti úveru v danom prípade začala plynúť tri mesiace po dni nasledujúcom po splatnosti splátky za mesiac december 2014, t.j. dňa 21.3.2015 a nakoľko k uplatneniu nároku na súde dňa 15.12.2017 došlo ešte pred jej uplynutím, k jeho premlčaniu nedošlo. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že pokiaľ ide o skôr splatné splátky (zročné do 20.12.2014), v ich prípade plynula premlčacia doba samostatne vždy od ich splatnosti podľa ust. § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka. Predčasné zosplatenie úveru veriteľom totiž nemá vplyv na plynutie premlčacej doby v prípade už splatných splátok pred zosplatením úveru. Preto pri splátkach splatných pred zosplatením úveru, nezačína plynúť nová premlčacia doba; ak zročné splátky sú premlčané, zosplatenie úveru nemá na už premlčané splátky a splátky, ktorých splatnosť nastala do zosplatenia úveru (a tým ani na určenie začiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k týmto splátkam) nijaký vplyv.

18. Súd prvej inštancie vedený nesprávnymi právnymi úvahami ohľadne spôsobu posúdenia začatia plynutia premlčacej doby vo vzťahu k mimoriadne zosplatennej časti spotrebiteľského záväzku, neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku. Nakoľko tento nedostatok, vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov, nebolo možné efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP neostávalo iné ako napadnutý rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v závislom výroku o trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP) zrušiť a v zrušenom rozsahu vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre posúdenie dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku. K tomu vyvodí zodpovedajúce skutkové zistenia z už vykonaných dôkazov, eventuálne umožní stranám uplatniť i ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a po prípadnom doplnení dokazovania, či už dôkazmi, ktoré strany navrhli alebo ešte navrhnu v nastávajúcom priebehu konania, alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím ust. § 295 CSP, vyhodnotí zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky uzavretú dňa 2.7.2013, ktorá je nesporne zmluvou spotrebiteľskou, aj z hľadiska jej obsahu, teda či má všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a preskúma platnosť zmluvných dojednaní z hľadiska ich spotrebiteľskej prijateľnosti podľa právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (čl. 11 ods. 4 CSP), vysporiada sa tiež s relevantnými námietkami a právnymi argumentmi strán, pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto uznesení (§ 391 ods. 2 CSP) a po vyhodnotení vykonaných dôkazov v zmysle ust. § 191 a nasl. CSP o žalobe v zrušenom rozsahu opätovne rozhodne. K prípadnému posudzovaniu

spotrebiteľskej prijateľnosti zmluvných podmienok v ďalšom konaní odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že účelom spotrebiteľskej ochrany je eliminovať dopady nerovnovážneho postavenia spotrebiteľa oproti dodávateľovi, a nie ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami neplnenia si povinností, ktoré za spotrebiteľsky prijateľných podmienok prevzal. Preto spôsob posudzovania hmotnoprávných oprávnení a povinností spotrebiteľa, ale aj rozsah procesných ohľadov, ktorých sa spotrebiteľovi v sporovom konaní dostáva (§ 290 a nasl. CSP) má svoje limity; v žiadnom prípade neznamenajú úplné vylúčenie základných atribútov právnej istoty, a v nadväzujúcich procesných podmienkach ani kontradiktórnosti konania. Procesná ochrana spotrebiteľa musí vždy nadväzovať na podstatu spotrebiteľského hmotného práva, ktorým je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami a závadnými výrobkami. Aj v spotrebiteľských sporoch musí rozhodnutie súdu smerovať k spravodlivému a vyváženému usporiadaniu pomerov strán tak, aby sa spotrebiteľovi v okolnostiach prípadu dostalo primeranej spotrebiteľskej ochrany za súčasného rešpektovania poctivo nadobudnutých práv dodávateľa.

20. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o nároku oboch sporových strán (nielen žalovanej) na náhradu trov konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.